

Dictamen núm. 16/2009, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears, relatiu al Projecte d'ordre de modificació de l'Ordre de la consellera d'Agricultura i Pesca de 21 de novembre de 2005, per la qual s'aprova el Reglament de la Denominació d'Origen Binissalem, del seu Consell Regulador i del seu Òrgan de Control

Dictamen núm. 16/2009, relatiu al Projecte d'ordre de modificació de l'Ordre de la consellera d'Agricultura i Pesca de 21 de novembre de 2005, per la qual s'aprova el reglament de la Denominació d'Origen Binissalem, del seu Consell Regulador i del seu òrgan de control.

Atès el que disposa l'article 2, núm. 1, lletra *b*, incís primer, de la Llei 10/2000, de 30 de novembre, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears i, l'article 4, lletra *b*, incís primer del Decret 128/2001, de 9 de novembre, pel qual se n'aprova el Reglament d'organització i funcionament, el Consell Econòmic i Social emet el següent:

DICTAMEN

I. Antecedents

Primer. El dia 14 de maig de 2009 es registra d'entrada en el Consell Econòmic i Social (CES) la sol·licitud de dictamen de la Conselleria d'Agricultura i Pesca relativa al Projecte d'ordre de modificació de l'Ordre de la consellera d'Agricultura i Pesca de 21 de novembre de 2005, per la qual s'aprova el Reglament de la Denominació d'Origen Binissalem, del seu Consell Regulador i del seu Òrgan de Control.

Segon. El mateix dia 19 de maig, s'anuncia l'entrada de la sol·licitud als consellers del CES i, seguidament, a les organitzacions que no hi estan representades, donant-los un termini per tal que facin les observacions que

considerin adients. Responen a la tramesa la Caixa i la Unió de Pagesos de Mallorca.

Tercer. L'expedient tramés al CES consta de la següent documentació:

1. Escrit del Consell Regulador Binissalem de la Denominació d'Origen (CRDO)-Mallorca pel qual sol·licita la modificació de l'article 2 del Reglament.
2. Escrit del CRDO Binissalem-Mallorca pel qual sol·licita la modificació de l'article 5.2 del Reglament.
3. Requeriment de documentació al CRDO Binissalem-Mallorca, per tal de donar inici a la tramitació de la modificació proposta.
4. Informe jurídic de la cap del Servei Jurídic.
5. Escrit del director general d'Agricultura al CRDO Binissalem-Mallorca adjuntant l'informe jurídic.
6. Escrit del CRDO Binissalem-Mallorca amb el qual aporta els següents documents:
  - a) Certificat emès per la secretària del CRDO, amb inclusió de l'acord pres pel Ple de dia 18 de març de 2008.
  - b) Memòria justificativa de la reducció del percentatge de manto negre en els vins negres de la DO Binissalem.
7. Escrit del CRDO Binissalem-Mallorca pel qual aporta els següents documents:
  - a) Certificat emès per la secretària del CRDO, amb la convocatòria i l'ordre del dia de la sessió de 18 de març de 2008.
  - b) Sol·licitud de tramitació de la menció especial CLASSIC i inclusió al reglament.
8. Escrit del CRDO, pel qual aporta documents per efectuar les modificacions al reglament de la DO Binissalem: certificat de la secretària del CRDO Binissalem pel qual adjunta la convocatòria i l'ordre del dia del Ple de 12 de juny de 2008 amb les sol·licituds de modificació i autorització d'articles del reglament de la DO Binissalem.
9. Escrit del CRDO Binissalem-Mallorca pel qual aporta els següents documents:

- a) Certificat emès per la secretària del CRDO, amb la convocatòria i l'ordre del dia del Ple de la sessió de 12 de juny de 2008.
  - b) Informe d'aprovació del ple del CRDO de 12 de juny de 2008 del text de l'article 2 del reglament.
10. Escrit del CRDO pel qual sol·licita resposta a la sol·licitud de modificació de l'article 5.2 del Reglament de la DO, a les modificacions dels articles 6, 8, 10, 13, 22, 23, 24, 26 i 39, i la incorporació de la menció CLASSIC i modificació de l'article 2 del dit Reglament.
11. Escrit del CRDO pel qual sol·licita resposta a la sol·licitud relativa a l'article 5.2 del Reglament.
12. Escrit del secretari general de la conselleria d'Agricultura i Pesca, pel qual es requereix al CRDO l'aportació de certificats d'acord del ple.
13. Escrit del CRDO aportant 5 certificats d'acords del Ple.
14. Memòria i proposta d'inici de l'expedient de modificació de l'Ordre de 21 de novembre de 2005.
15. Resolució de la consellera d'Agricultura i Pesca d'inici del expedient
16. Normativa aplicable i afectada per la norma.
17. Audiència a les següents entitats:
- a) Consell Insular d'Eivissa
  - b) Consell Insular de Menorca
  - c) Consell Insular de Formentera
  - d) Consell Insular de Mallorca
  - e) Ministeri de Medi Ambient, Medi Rural i Marí
  - f) CRDO Binissalem-Mallorca
  - g) UCABAL
  - h) Unió de Pagesos de Menorca
  - i) Unió de Pagesos de Mallorca
  - j) FAGME
  - k) ASAJA BALEARS
  - l) AGRAME
  - m) Institut Balear de la Dona
18. Al·legacions presentades per:
- a) CRDO Binissalem Mallorca
19. Esborrany de l'Ordre de modificació tramés a les esmentades entitats
20. Escrit de l'IBD sobre l'impacte de gènere de les Illes Balears
21. Informe sobre impacte de gènere emès per l'IBD

22. Al·legacions i observacions presentades pel CRDO Binissalem Mallorca
23. Informe relatiu a les al·legacions presentades pel CRDO Binissalem Mallorca
24. Projecte d'ordre amb incorporació de les al·legacions
25. Informe del Servei Jurídic
26. Informe de la Secretaria General de la Conselleria d'Agricultura i Pesca

Quart. D'acord amb el procediment aplicable i atès l'article 24 *d* del Reglament d'organització i funcionament del CES, la Comissió Permanent designa la Comissió de Treball d'Economia, Desenvolupament Regional i Medi Ambient perquè elabori la corresponent proposta. Aquesta comissió es reuneix amb aquest objecte el dia 27 de maig i la Comissió Permanent aprova, finalment, el dictamen el dia 9 de juny de 2009.

II. Contingut del Projecte d'ordre

El Projecte d'ordre tramés per dictamen consta d'una part expositiva, dos articles, una disposició derogatòria i dos disposicions finals.

I. La part expositiva fa una breu explicació del marc normatiu que l'habilita, amb referència a la normativa comunitària, estatal i autonòmica. Així mateix, exposa els motius que duen a la modificació de l'Ordre de 21 de novembre de 2005, per la qual s'aprova el Reglament de la Denominació d'Origen Binissalem, del seu Consell Regulador i del seu Òrgan de Control, i que són fonamentalment, la iniciativa del mateix Consell Regulador i la comprovació de que les modificacions que es proposen es poden dur a terme.

II. La part dispositiva del Projecte d'ordre, com s'ha dit, consta de dos articles. El primer disposa que es modifiquen els articles 2, 5, 8, 10, 13, 22, 24, 26, 29 i 39 de l'Ordre de la consellera de 21 de novembre de 2005, i disposa la nova regulació per a aquests articles. Aquestes modificacions afecten l'àmbit de protecció de la denominació geogràfica "Binissalem", les varietats de ceps, les produccions màximes admeses per hectàrees, les característiques dels vins emparats per la denominació d'origen Binissalem, els titulars de drets i obligacions, l'etiquetatge, la comercialització i el sistema de control i certificació.

L'article segon declara sense contingut l'article 23 de l'Ordre, relatiu a la reserva de noms i de marques.

III. Pel que fa a la part final del Projecte d'ordre, la disposició derogatòria fa una derogació tàcita de totes les normes de rang igual o inferior que s'oposin al que disposa aquesta Ordre i una expressa de l'Ordre de la consellera d'Agricultura i Pesca, de 19 de juny de 2007, de modificació de l'Ordre de la consellera d'Agricultura i Pesca de 21 de novembre de 2005, per la qual s'aprova el Reglament de la Denominació d'Origen Binissalem, del seu Consell Regulador i del seu Òrgan de Control.

La disposició final primera ordena la tramesa d'aquesta Ordre al Ministeri de Medi Ambient, Medi Rural i Marí per tal que ordeni la publicació en el BOE i n'informi la Comissió Europea.

La disposició final segona disposa que l'Ordre entra en vigor l'endemà d'haver-se publicat en el *Butlletí Oficial de les Illes Balears*.

III. Observacions generals

Primera. La comarca de Binissalem, que té una dilatada tradició vitivinícola, va obtenir la categoria de Denominació d'Origen a finals de l'any 1990. D'acord amb les dades del Consell Regulador, hi formen part de la zona de producció, per ordre d'hectàrees, els municipis de Sencelles, Binissalem, Santa Maria, Consell i Santa Eugènia.

Les varietats de vi que es produeixen són les següents: blanc, rosat, negre i escumós. I les varietats de raïm que es produeixen es classifiquen en blanques o negres, entre les blanques es cultiven chardonnay, macabeu, moll o premsal blanc, moscatell i parellada. Entre les negres, trobam cabernet sauvignon, callet, manto negre, monestrell, sirà, ull de llebre i merlot.

L'extensió de les vinyes per varietats viníferes, d'acord amb les dades del Consell Regulador, és la següent:

NEGRES	HECTÀREES	% SOBRE TOTAL	BLANQUES	HECTÀREES	\$ SOBRE TOTAL
Manto negre	220.60	43.63	Moll/premsal blanc	61.80	61.31
Callet	22.34	4.42	Macabeu	2.33	2.31
Ull de llebre	28.14	5.57	Parellada	1.60	1.58
Monestrell	4.27	0.84	Chardonnay	21.45	21.28
Cabernet sauvignon	122.37	24.20	Moscatell	9.52	9.45
Sirà	54.59	10.80			
Merlot	49.97	9.88			
Altres	3.35	0.66	Altres	4.09	4.06
TOTAL N	505.5		TOTAL B	100.79	

Pel que fa a les varietats negres, que són les afectades per la modificació de l'Ordre que s'ha sotmès a dictamen, s'ha advertit una progressiva reducció del percentatge de cultiu de la varietat manto negre. Així, si el 1990 es cultivaven 182,61 hectàrees, el 2008 ha augmentat a 220,24, ara bé, el 1990 representava el 80,80% del total de varietats negres, contra el 43,57% que representa el 2008. Aquesta reducció ha vingut acompanyada d'un progressiu increment de la producció de les vinyes merlot, sirà i cabernet sauvignon.

El 1990 només s'acceptaven les varietats manto negre, callet, ull de llebre i monestrell per a elaborar vi amb denominació d'origen Binissalem. No obstant això, s'han anat introduint altres varietats com la sirà, merlot i cabernet sauvignon. L'evolució de la producció de ceps i l'experiència acumulada és el que ha dut al mateix Consell Regulador a sol·licitar les modificacions de l'Ordre de 21 de novembre de 2005.

D'acord amb el Reglament 2008/479/CE, de 29 d'abril, les normes relatives a les denominacions d'origen entre d'altres, s'han de basar en la protecció dels interessos legítims dels consumidors i dels productors; la garantia del correcte funcionament del mercat comú dels productes de què es tracta i el foment de la producció de productes de qualitat, al temps que permeten les mesures nacionals de política de qualitat.

IV. Consideracions particulars

Primera. En general, i pel que fa al procediment, l'expedient s'ha elaborat amb correcció, respectant les diverses fases de tramitació fins el moment final en què s'ha de trametre al CES.

Segona. En relació amb el preàmbul, consideram que compleix amb el seu objecte, atès que fa referència al marc competencial de l'Ordre, i en defineix l'objectiu i exposa les causes que han dut a aquesta modificació.

Dit això, s'ha d'afegir en el darrer paràgraf la referència a la consulta feta i al dictamen emès per aquest Consell, d'acord amb l'article 2.1 *b* primer, de la Llei reguladora d'aquesta institució.

Tercera. Pel que fa al text del Projecte d'ordre, valoram positivament que s'hagin redactat els articles sencers, inclosos aquells paràgrafs que no s'han vist modificats, atès que facilita la contextualització de cada precepte.

Quarta. Hem advertit que el Consell Regulador proposava, al igual que la modificació de tots els preceptes que es modifiquen amb aquest Projecte d'ordre, la derogació dels apartats 2, 4 i 6 de l'article 6, relatiu a les pràctiques de cultiu. No obstant aquesta proposta, la Conselleria ha optat per no derogar-los, sense que consti en l'expedient els motius que han dut a aquesta decisió. La justificació al·legada per part del Consell Regulador fa referència principalment a la noves tècniques de viticultura.

De fet, en la part expositiva de la norma es fa referència a aquesta proposta de modificació, juntament amb tots els altres articles que sí que es modifiquen. I, mentre que en l'articulat del Projecte d'ordre es precedeix a donar nova redacció a gairebé tots els preceptes proposats, el 6 queda al marge sense que es pugui saber perquè.

Consideram que es podria haver aprofitat la memòria justificativa sobre la necessitat d'elaborar l'ordre de modificació per explicar els motius que han dut

a la nova redacció d'aquests preceptes, més que per al·ludir a la competència del Consell Regulador per proposar modificacions. D'una primera lectura de l'expedient, sembla que l'article 6, simplement, ha estat oblidat.

V. Conclusions

El Consell Econòmic i Social de les Illes Balears ha valorat el Projecte d'ordre de modificació de l'Ordre de la consellera d'Agricultura i Pesca de 21 de novembre de 2005, per la qual s'aprova el Reglament de la Denominació d'Origen Binissalem, del seu Consell Regulador i del seu òrgan de control, i sol·licita al Govern que sigui receptiu a les recomanacions formulades en aquest dictamen.

La secretària general

Vist i plau

El president

Núria Garcia Canals

Llorenç Huguet Rotger

Palma, 9 de juny de 2009